

УДК 378.14:004.738.5:37.013

Бугас Н.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ОНЛАЙН-СПІВПРАЦЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСТВА ТА КОМАНДНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ

Сучасне освітнє середовище вимагає від студентів не лише академічних знань, а й розвитку компетентностей 21-го століття, зокрема лідерства, критичного мислення, командної роботи та цифрової грамотності. В умовах глобалізації та післявоєнної трансформації України особливу роль набувають онлайн-формати навчання, які забезпечують можливість інтеграції студентів у міждисциплінарні та міжнародні проекти. На факультеті економіки та управління Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД) реалізована платформа, яка поєднує проектно-орієнтоване навчання, віртуальні кейси та симуляції, а також наставництво та онлайн-коучинг. Так, проектно-орієнтоване навчання реалізується через роботу студентів над стартап-проектами та кейсами реальних компаній. Кожна команда проходить повний цикл розробки продукту – від ідеї до прототипу – та захищає власні пропозиції перед експертами і партнерами. Особливістю є формування міждисциплінарних команд, що дозволяє студентам отримати досвід колективної роботи та прийняття рішень у складних ситуаціях.

Віртуальні кейси та симуляції використовують онлайн-платформи для моделювання управлінських, маркетингових та фінансових процесів. Студенти беруть участь у віртуальних хакатонах, симуляційних бізнес-іграх та міжнародних онлайн-конкурсах, що сприяє розвитку стратегічного мислення, командної взаємодії та цифрових компетентностей. Наставництво та онлайн-коучинг забезпечують персональну підтримку студентів у процесі реалізації проєктів. Кожна команда отримує менторів з числа викладачів та практиків, які консультують щодо управлінських рішень, організації роботи команди та презентації результатів. Регулярні відеоконференції та зворотний зв'язок дозволяють оперативно коригувати навчальні траєкторії та стимулюють розвиток лідерських навичок [1]. Таким чином, інтеграція проектно-орієнтованого навчання, віртуальних кейсів, симуляцій та наставництва сприяє комплексному формуванню лідерських та командних компетентностей студентів КНУТД. Даний підхід демонструє ефективність поєднання академічного навчання, практичної діяльності та міжнародного досвіду, що є важливим у підготовці молодих фахівців до викликів сучасного бізнес-середовища та глобального ринку праці.

Онлайн-співпраця у навчальному процесі спрямована на досягнення низки ключових завдань, що формують сучасні компетентності студентів [2,8]:

- розвиток лідерських компетентностей через дистанційні проєкти. Використання цифрових платформ для реалізації командних проєктів забезпечує можливість студентам практично застосовувати управлінські та організаційні навички, підвищує їх здатність ухвалювати рішення та координувати діяльність в умовах віртуального середовища.

- формування командного мислення у віртуальному середовищі. Робота у віртуальних групах стимулює розвиток комунікаційних навичок, співпраці та

колективного ухвалення рішень, що є критично важливим для ефективної командної взаємодії.

– підвищення цифрової та міжкультурної компетентності студентів. Інтеграція міжнародних проєктів та використання онлайн-інструментів дозволяє розширювати цифрові навички, а також сприяє формуванню міжкультурної чутливості та готовності працювати в глобальному освітньому та професійному середовищі.

Для реалізації завдань онлайн-співпраці застосовуються комплексні методи та цифрові інструменти:

– платформи для спільної роботи: Zoom, Microsoft Teams, Miro, Moodle забезпечують ефективну організацію комунікації, координацію командних завдань та спільне редагування документів у реальному часі.

– проєктно-орієнтоване навчання, віртуальні кейси та симуляції: студенти виконують практичні завдання, вирішують реальні або змодельовані бізнес-ситуації, що дозволяє інтегрувати теоретичні знання та практичні навички.

– наставництво та онлайн-коучинг: створення системи менторської підтримки у віртуальному середовищі сприяє розвитку лідерських компетентностей та персоналізованому навчальному процесу.

До прикладу Університет Лунд (Швеція) – програма *Student Leadership Academy*, де студенти проходять менторинг від викладачів і випускників, працюють над командними проєктами та розробляють індивідуальні плани лідерського розвитку. Онлайн-формат забезпечує участь студентів із різних локацій та країн. Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД) – факультет економіки та управління реалізує платформу, де студенти розробляють стартапи, беруть участь у міжнародних хакатонах і працюють над проєктами у змішаному форматі. Це поєднує навчання з практикою та міжнародними партнерствами, розвиваючи лідерські та командні навички. Український католицький університет (Львів) – програма *Leadership Center*, де інтегровані курси з етичного лідерства та управління проєктами поєднуються з онлайн-волонтерською діяльністю і командними завданнями [3,4,5].

Онлайн-співпраця ефективно поєднує навчання, практику та міжнародний досвід, формуючи у студентів лідерські та командні компетентності. Досвід Лундського університету та українських університетів, зокрема КНУТД, демонструє можливості масштабування таких практик у рамках грантових програм, зокрема ERASMUS+ SEAL-NR.

Список використаних джерел:

1. Бугас, Н. В. (2023). *Публічні комунікації у процесі прийняття управлінських рішень*. Київ: КНУТД (репозитарій). Доступно: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24360>
2. Бугас, Н. В., Завадська, Є. Є. (2023). *Державна науково-технічна політика: проблеми та шляхи їх вирішення*. Київ: КНУТД (репозитарій). Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/24356>
3. Erasmus+. (2025). *EU programme for education, training, youth and sport*. Режим доступу: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/>

4. European Commission. (2025). *Digital Education Action Plan*. Режим доступу: <https://education.ec.europa.eu/education-levels/digital-education>
5. Horizon Europe Office in Ukraine. (2025). *Support for Ukraine in research and innovation*. Режим доступу: <https://horizon-europe.org.ua/en/about-he/support-for-ukraine/>
6. Moorhouse, B. L. (2020). *Adaptations to a face-to-face initial teacher education course 'forced' online due to the COVID-19 pandemic*. *Journal of Education for Teaching*, 46(4), 609–611. Доступно: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02607476.2020.1755205>
7. Hrastinski, S. (2008). *Asynchronous and synchronous e-learning*. *Educause Quarterly*, 31(4), 51–55. Доступно: <https://er.educause.edu/articles/2008/11/asynchronous-and-synchronous-elearning>
8. Salmon, G. (2013). *E-tivities: The Key to Active Online Learning*. Routledge.